

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş -Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Római Katolikus Pasztorálteológiai Intézet – Gyulafehérvár
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesteri képzés (MA)
1.6 Szak / Képesítés	Alkalmazott pasztorális teológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve		A pasztorális tanácsadás speciális problémái					
2.2 Az előadásért felelős tanár neve			Vik János				
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve			Vik János				
2.4 Tanulmányi év	2014-2015	2.5 Félév	1	2.6 Értékelés módja	Kolokvium	2.7 Tantárgy típusa	opcionális

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	2	melyből: 3.2 előadás	1	3.3 szeminárium/labor	1
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					10
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					8
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					13
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					1
Vizsgák					1
Más tevékenységek:					
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	42				
3.8 A félév össz-óraszama	75				
3.9 Kreditszám	3				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	• Nincsenek
4.2 Kompetenciabeli	• Nincsenek

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• táblával és vetítővel felszerelt előadóterem

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorális tanácsadás leggyakoribb speciális problémáinak ismerete. • A speciális problémákkal kapcsolatos lehetőségek ismerete és azok alkalmazásának képessége a pasztorális tanácsadásban. • Pszichés betegek lelkipozásának képessége.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Annak tudatos számotartása, hogy a pasztorális tanácsadásban minden helyzet egyedi, mégpedig azért, mert minden személy (szenvető ember) egyedi jelleggel bír. • Annak képessége, hogy az egyéni lelkipozásban a lehető legoptimálisabb módon, vagyis a szenvető ember igazi javát szolgálva történjen a tanácsadás.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • A pasztorális tanácsadásban – amennyiben az egyéni lelkipozásnak tekinthető – a hangsúly az egyénre, annak problémájára helyeződik át. A probléma pedig lehet egy konfliktus, egy döntés, egy válság. Ebben a vonatkozásban beszélhetünk a pasztorális tanácsadás speciális problémáiról, melyeket ez a mesterkurzus hivatott – természetesen a teljesség igénye nélkül – bemutatni. • A problémák bemutatásán túl ugyanakkor a pasztorális tanácsadás megalapozott lehetőségeinek felvázolása is e kurzus célkitűzései közé tartozik.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Ezen mesterkurzus keretében a következő pasztorális problémakörök bemutatására és a hozzájuk kapcsolódó tanácsadói lehetőségek vizsgálatára kerül sor: gyónás, lelkiismeret és büntudat, a büntudat patológiája; a család életvitele és főbb nehézségei; pszichés betegek lelkipozása, a kényszerbetegségek, borderline és antiszociális személyiségzavarok; a szorongás, ill. félelem alapformái; televízió és agresszió, az internet mint időpocsékolás; a szuiciditás előzményei, kialakulása; az akadályal (fogyatékossgal) élők lelkipozása; az abortusz drámája; rettegés az elmúlástól, öregedés, az öregkor krízisei; betegek gondozása, felkészülés a halálra; az alkoholfüggőség állapota és a szabadulás lehetőségei, a drogfüggőség; a másság jelentése, lélektana és lelkipozói feladatok; gyász, gyászfolyamat; egyházi hivatások és a lelkipozás.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezető óra. Témaismertetés.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Gyónás, lelkiismeret és büntudat, a büntudat patológiája.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A család életvitele és főbb nehézségei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Pszichés betegek lelkigondozása, a kényszerbetegségek, borderline és antiszociális személyiségzavarok.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A szorongás, ill. félelem alapformái.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Televízió és agresszió. Az internet mint időpocsékolás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
A szuiciditás előzményei, kialakulása.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Az másságban vagy akadállyal (fogyatékosággal) élők lelkigondozása. Az abortusz drámája.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Az alkoholfüggőség állapota és a szabadulás lehetőségei, a drogfüggőség.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Rettegés az elmúlástól, öregedés, az öregkor krízisei.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Betegek gondozása, felkészülés a halálra.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Gyász, gyászfolyamat.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Egyházi hivatások és a lelkigondozás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
Visszatekintés. Összefoglalás.	Előadás, a hallgatók interaktív bevonása	
<p>Könyvészet:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● BENKŐ Antal– SZENTMÁRTONI Mihály:<i>Testvéreink szolgálatában. A pasztorálpaszichológiáról mindenkinek</i>, Budapest 2005. ● BERKECZ Franciska:<i>Önmegvalósítás a szerzetesközösségben</i>, in: Tözsér Endre (szerk.), <i>Önmegvalósítás keresztény szemmel</i>, Budapest 2006, 121–138. ● DR. TELEKI Béla:<i>Családi életre való nevelés</i>, Kecskemét 2007. ● DR. TELEKI Béla:<i>Családpedagógia</i>, Kecskemét 2007. ● FRYDMANN, Marcel: <i>Televízió és agresszió</i>, ²2004. ● HALLER József:<i>Miért agresszív az ember</i>, Budapest 2005. ● KAST, Verena:<i>A gyász. Egy lelki folyamat stádiumai és esélyei</i>, Budapest 2009. ● KURITÁRNÉ SZABÓ Ildikó:<i>Borderline személyiségzavar. Tünettan, etiológia, terápia</i>, Budapest 2008. 		

- KÜNZEL-BÖHMER, Jutta – BÜHRINGER, Gerhard – JANIK-KONECNY, Theresa: *Szakértői vélemény az addikció elsődleges megelőzéséről* (ford. Lakatos Mária dr.), Budapest 1994.
- MARTOS Tamás: *Vallásosság és boldogság*, in: Tözsér Endre (szerk.), *Az istenhit mint erőforrás*, Budapest 2006, 111–150.
- PATAKY Ilona: *Önmegvalósítás agyérkatasztrófa után*, in: Tözsér Endre (szerk.), *Önmegvalósítás keresztény szemmel*, Budapest 2006, 169–202.
- RENZ, Monika: *Vallomások a halálos ágyon*, Szeged 2003.
- RIEMANN, Fritz: *A szorongás alapformái*, Budapest é.n.
- SÁVAI János: *A lelkipozítás elmélete és gyakorlata*, in: <http://www.gfhf.hu/text/pages/konyvtar/elektronikuskonyvtar>, 2010.10.24.
- SZENTMÁRTONI Mihály: *Lelkipásztori pszichológia*, Budapest 1999.
- WALLACE, Patricia: *Az internet pszichológiája*, Budapest 2006.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
A szemináriumi tevékenység megbeszélése (követelmények, könyvészet).	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A megértésre vezető úton. Az önállóság növekedésének elősegítése.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A megértés gyakorlása.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A tanúságtétel. Néhány beszélgetés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Képesség a közösségi munkára. Szívünkkel áldani.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A halál közelsége mint átmenet és az érzékek eltolódása: A határövezet és az érzékelése, a végleges nyelv – a végleges kommunikáció.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
A halál közelsége mint átmenet és az érzékek eltolódása: A zene – a tudattól legtávolabbi médium, a halál mint átmenet, halálfélelem – ösfélelem a végórán.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Kétségbeesés, megtagadás és beleegyezés között: Búcsú – elengedni és elengedve lenni, a halál mint hatalmi kérdés.	Tematika, releváns szövegek előkészítése, megbeszélése	
Kétségbeesés, megtagadás és beleegyezés között: A halál mint apokaliptikus tapasztalat, a káosztól az integrációig.		
Egzisztenciánk mérlege – élettörténetek kreatív feldolgozásának lehetőségei.		
A halál mint spirituális nyitás.		
Az utolsó érés témái. Legyél egész. Legyél szabad.		
Legyél bensőséges. Értelmet élni, értelmet elszenvedni, értelmet teremteni. Legyél, aki vagy! Legyél lényeges.		

A szemináriumi tevékenység kiértékelése.		
Könyvészet: <ul style="list-style-type: none"> JÁLICS Ferenc: <i>Testvéreink hite</i>, Kecskemét³1995. LUKAS, Elisabeth: <i>Beteljesülés – értelemkérdés időskorban</i>, Budapest 2008. RENZ, Monika: <i>Vallomások a halálos ágyon</i>, Szeged 2003. 		

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

<ul style="list-style-type: none"> A tantárgy tartalmának feldolgozása biztosítja azt, hogy az egyéni lelkigondozásban a lehető legoptimálisabb módon, vagyis a szenvedő ember igazi javát szolgálva történjen a tanácsadás. Annak ellenére, hogy a pasztorális tanácsadásban nincsenek kész receptek, a pasztorális tanácsadás gyakorlatára való felkészülésben értelme van a legfontosabb, ill. leggyakoribb speciális problémakörök előzetes elméleti megismerésére.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Feldolgozott anyag ismerete	vizsga	66%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.5 Szeminárium / Labor	Minden releváns szöveg ismerete, egy választott téma bemutatása, résztvevők interaktív bevonása	megtartott referátum kiértékelése	33%
	Interaktív jelenlét	számontartás	
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> Előadásokon és szemináriumi foglalkozáson történő kötelező – minimum 50%-os – fizikai jelenlét. Egy választott szemináriumi téma kidolgozása, bemutatása. Az előadások során feldolgozott témák elégséges ismerete. 			

Kitöltés dátuma

2014. május 2.

Előadás felelőse

Dr. Vik János

Szeminárium felelőse

Dr. Vik János

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2014. május 5.

Intézetigazgató

Dr. Székely Dénes